

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122205524
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antal, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2026:2122205524.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom JUDr. Michalom Antalom, PhD. v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpená: AK Petrovič s. r. o., so sídlom Kollárova 566/32, Trnava, IČO: 54 980 682, otec: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. XX, G., C., zastúpený: JUDr. Tibor Sanák, Nám. SNP 2, 917 01 Trnava, o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného sa zamietá.
- II. Súd zvyšuje výživné otca na maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX zo sumy 250 eur mesačne za obdobie od 04.02.2023 do 30.09.2025 na sumu 350 eur mesačne a od 1.10.2025 na sumu 400 eur mesačne, ktoré zvýšené výživné je otec povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- III. Otec je povinný zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého za obdobie od 04.02.2023 do 28.02.2026 v sume 7.339,29 eur v pravidelných mesačných splátkach po 200 eur mesačne spolu s bežným výživným, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.
- IV. Súd týmto mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 12P/31/2019-104 zo dňa 26.08.2019, v časti určenia výživného.
- V. Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 24.8.2022 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd od podania návrhu znížil výživné na maloletého A. zo sumy 250 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, a to z dôvodu prírastku v jeho rodine a zlej ekonomickej situácie. Otec svoj návrh doplnil písomne dňa 26.10.2022 a uviedol, že od posledného rozhodnutia o určení výživného sa jeho možnosti platiť určené výživné zmenili, pretože 11.12.2021 sa mu narodila dcéra A. a medzičasom jeho syn začal navštevovať 1. triedu základnej školy. Manželka je na materskej dovolenke a vzhľadom na rastúce ceny, sa jeho výdavky zvýšili minimálne o tretinu.

2. K podanému návrhu sa matka vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 4.2.2023, ktorým zároveň predniesla svoj dispozičný návrh na zvýšenie výživného. Matka s návrhom otca nesúhlasila a poukázala na to, že od ostatnej úpravy výživného v auguste 2019 ceny rapídne rástli nielen v Nemecku, ale aj na Slovensku. Maloletý A. je starší, bude mať 13 rokov, dospelá a je v puberte. Zníženie výživného je výnimočným inštitútom a je zásadne v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Maloletý je vo výlučnej starostlivosti matky, s ktorou žije v jednej domácnosti spolu s jej plnoletým synom H.. Od ostatného rozhodnutia nebola vyživovacia povinnosť otca upravovaná žiadnym súdnym rozhodnutím a otec ani dobrovoľne medzičasom neplatí výživné vo vyššej výške, dokonca opakovane ani v stanovenej výške. Domáha sa zvýšenia výživného zo sumy 250 eur na 400 eur mesačne. Od ostatnej úpravy výživného

uplynulo tri a pol roka a je daný dôvod pre zvýšenie výživného, nakoľko už len toto plynutie času sa považuje za zmenu pomerov.

3. Otec na pojednávaní súdu uviedol, že nemá dostatočný príjem, aby výživné v určenej výške na maloletého platil. Narodila sa mu dcéra, čím došlo k zmene pomerov na jeho strane. Dňa 20.4.2022 uzavrel manželstvo s H. G.. Okrem maloletej A., má vyživovaciu povinnosť aj voči synovi I., nar. XX.X.XXXX. Po narodení dcéry od decembra 2021 manželka poberala rodičovský príspevok v sume 589,02 eur do 10.12.2022, ďalej sú jej vyplácané len rodinné prídavky vo výške 220 eur mesačne na každé z detí. V roku 2014 vycestoval za prácou do Nemecka a od tej doby pracuje stále u toho istého zamestnávateľa. V roku 2021 dosahoval čistý mesačný príjem necelých 2.000 eur, v roku 2022 okolo 2.400 eur, a v tomto roku má čistý príjem od 2.400 do 2.500 eur v priemere. Z tohto príjmu, ktorý dosahuje, sa ale nedá v Nemecku vyžiť, nevlastní tam dom, preto žijú v podnájme. Pracuje ako stavebný pracovník a má príjem len od svojho zamestnávateľa. Pred nástupom na materskú dovolenku jeho manželka dosahovala príjem okolo 900 eur v čistom, nakoľko pracovala na polovičný úväzok. Starší syn I. je žiakom 1. ročníka základnej školy, v súvislosti s jeho starostlivosťou majú zvýšené náklady, pretože je predčasne narodeným dieťaťom. V súčasnej dobe má výdavky na pohonné hmoty, nakoľko manželka ho vozí do školy vzdialenej 5 km, okrem toho ho vozí na futbalový tréning. Za podnájom platia 500 eur mesačne, výdavky na stravu majú približne 800 eur, minimálne 300 eur na pohonné hmoty, ďalšie výdavky sú na plienky a mlieko pre dcéru a pre syna sú to bežné výdavky na školu a športové oblečenie, pretože chodí na tréningy. Manželka je po operácii nohy a potrebuje špeciálnu ortopedickú obuv, čo stojí 150 - 200 eur ročne. Mesačne platí ďalších 750 eur, čím spláca kredit na opravu bytu v ktorom bývajú. Okrem toho platí životnú poisťku 60 eur, poisťku auta 140 eur a za dva mobily platí 100 eur. Výživné na A. platil pravidelne, odkedy sa mu narodila dcéra, vznikol mu dlh 650 alebo 750 eur, pretože niekedy pošle matke len 150 eur. S maloletým sa stretáva dva alebo trikrát do roka, na Vianoce, Veľkú noc a cez prázdniny. S návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasí, pretože náklady, ktoré matka uvádza na výživu dieťaťa, nie sú pravdivé, tiež považuje mesačný výdavok 58 eur na futbal za prehnaný.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že návrh na zníženie výživného zo strany otca je účelový, myslí si, že otec má nejaké finančné problémy, ktoré nechce riešiť na úkor svojich detí. Do 28.2.2023 bola zamestnaná na Obci Dechtice, kde dosahovala priemerný príjem 1.004,14 eur. Od septembra 2022 do 28.2.2023 bola práceneschopná a boli jej vyplácané nemocenské dávky. Následne z vlastného podnetu ukončila tento pracovný pomer z dôvodu, že mala záujem o prácu s inou pracovnou náplňou. Od 1.3.2023 sa zamestnala na Trnavskom samosprávnom kraji, kde má zazmluvnený pracovný príjem vo výške 1.400 eur brutto. Okrem pracovného príjmu iný príjem nemá. Od 1.2.2022 býva v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve, spoločnú domácnosť nevedie s nikým. Má mesačne výdavky na domácnosť, a to predčiasť platba na elektrinu 110 eur, 10 eur vodné, 30 eur stočné, spláca hypotekárny úver v sume 477,27 eur, za telefón platí 30 eur. Na cestu do práce má výdavky na pohonné hmoty 160 eur mesačne, výdavky na svoje stravovanie má vo výške 250 eur z dôvodu, že má laktózovú intoleranciu a potrebuje špeciálnu diétu aj z dôvodu operácie žľaz. A. je žiakom 7. ročníka Základnej školy v B., výdavky na dieťa sú na stravu vo výške 240 eur, pretože tiež nemôže jesť mliečne výrobky, na stravu v škole 45 eur, cestovné 20 eur, na hygienu 30 eur pretože má atopický ekzém, platí mu mobil 10 eur a mesačne mu sporí 50 eur. Maloletý hrá futbal za Futbalový klub Jaslovské Bohunice, preto má výdavky aj na výstroj, športovú obuv, športové oblečenie, chrániče a kopačky spolu vo výške 480 eur ročne. Okrem toho má výdavky aj na lopty, ktoré sú z celého výstroja najdrahšie, ročný výdavok na lopty je 200 eur. Ďalej sú to výdavky na pohonné hmoty, pretože ho vozí na zápasy a tréningy čo je 20 eur mesačne, všetko v súvislosti s futbalom ju po prepočte vyjde na 58 eur mesačne. Celkové mesačné výdavky na dieťa odhaduje na sumu okolo 600 eur. Sporadicky s nimi býva aj matkin syn H., ktorý je vojakom a zdržiava sa často mimo domácnosti, preto sa na výdavkoch na domácnosť nepodieľa. Okrem A. má vyživovaciu povinnosť aj voči plnoletému J. K., nar. X.X.XXXX, ktorý býva u otca a vyživovacia povinnosť jej bola určená súdom vo výške 120 eur. Matka si výživné riadne plní, nakoľko J. je študentom vysokej školy. Otec si na A. výživné pravidelne neplatí.

5. Právna zástupkyňa matky vyjadrila názor, že z príjmu otca je možné pokryť výdavky všetkých troch maloletých detí, keď z jeho príjmu 2.400 - 2.500 eur mesačne, predstavuje 30 % sumu 750 eur mesačne, z ktorej je použiteľné pre maloletého A. viac ako polovica, pretože o dve mladšie deti sa otec osobne stará a kompenzuje platenie výživného aj osobnou starostlivosťou. S maloletým A. je v ojedinelom kontakte, takže otec žiadnym iným spôsobom nekompenzuje platenie výživného. Od ostatnej úpravy uplynulo 3,5 roka, príjem otca sa zvýšil v priemere o 800 eur, keď počas konania vedeného pod sp.zn. 12P/31/2019

dosahoval príjem na úrovni cca 1.700 eur, aktuálne je príjem otca vyšší. Vychádzajúc z takto otcom priznaného príjmu mala za to, že je dôvodné výživné zvýšiť tak, ako to matka požaduje.

6. Zástupkyňa procesného opatrovníka odporučila návrh otca na zníženie výživného zamietnuť a pokiaľ ide o dispozičný návrh matky, navrhovala určiť výšku výživného primerane veku maloletého dieťaťa prihladnuc k jeho potrebám a na možnosti a zárobkové činnosti otca.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, výsluchom rodičov dieťaťa, procesného opatrovníka, oboznámil sa so sobášnym listom otca, s rodným listom maloletého I. a maloletej A., s potvrdením o pracovnom príjme matky, s pracovnou zmluvou matky, s potvrdením o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou matke, s výplatnými páskami otca od novembra 2021 do januára 2023.

8. Súd na základe vykonaného dokazovania vydal dňa 18.4.2023 rozsudok, ktorým zamietol návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti k maloletému A., jeho vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od 4.2.2023 zvýšil zo sumy 250 eur na 350 eur mesačne a otcovi uložil povinnosť v splátkach doplatiť ročné výživné.

9. Voči uvedenému rozsudku podal odvolanie otec, ktorým sa domáhal zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa tak, aby zamietnutý bol návrh matky na zvýšenie výživného a aby jeho vyživovacia povinnosť voči maloletému A. bola znížená na sumu 150 eur mesačne. Vo svojom odvolaní a následnom stanovisku namietal, že súd opomenul zohľadniť viaceré rozhodné skutočnosti a nesprávne vypočítal výživné. Poukazoval na vyššie ceny v Nemecku a zároveň na nepomer, keď matka platí svojmu inému plnoletému synovi nižšie výživné.

10. Matka sa k odvolaniu vyjadrila tak, že viaceré tvrdenia otca sú nepodložené. Poukázala na to, že výživné má prednosť pred ostatnými nákladmi povinného rodiča. Matka ďalej poukázala na právny názor Krajského súdu v Trnave vyslovený v rozhodnutí č.k. 14CoP/41/2023 zo dňa 11.10.2023, podľa ktorého dobrovoľné rozhodnutie otca mať ďalšie dieťa pri ním deklarovovaných príjmoch nemôže ísť na úkor výživného pre jeho staršie dieťa, ale len na úkor obmedzenia svojich vlastných výdavkov a efektívnejšieho využívania jeho schopností a možností.

11. Odvolací súd uznesením zo dňa 30.09.2024, č.k. 14CoP/176/2023 – 120 napádaný rozsudok zrušil z dôvodu, že prvostupňový súd dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo nevysvetlil dôvody svojho rozhodnutia a nedostatočne zistil a preskúmal niektoré skutkové okolnosti veci. Predpokladom prijatia objektívneho a v súlade so zákonom odôvodneného rozhodnutia v ďalšom konaní je doplnenie dokazovania.

12. Po zrušení rozhodnutia súd doplnil dokazovanie a to najmä opätovným výsluchom otca a matky, potvrdeniami o príjme matky a listinami preukazujúcimi niektoré náklady na maloletého, potvrdeniami o príjme otca za rozhodné obdobie (výplatné pásky), potvrdením o poberaní nemocenskej dávky otcom, potvrdeniami o príjme manželky otca, potvrdenie o poberaní prídavkov na ďalšie dve deti otca, oboznámením priloženého spisového materiálu konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 14P/44/2022.

13. Pri svojom opätovnom výsluchu otec uviedol, že v súčasnosti nevie uviesť aký príjem má jeho manželka, ale vie uviesť, že bola teraz PN a mala príjem cca 650 eur mesačne, ale nie je si istý. Manželka nesúhlasí s tým, aby predkladal jej doklady o príjme, žiada, aby súd vyzval ju priamo. Manželka prestala poberať rodičovský príspevok a pracovať začala keď mala dcéra asi 2 roky, nevie to presne. V súčasnosti sa so synom nestretáva, ale nie dobrovoľne. V súčasnej dobe neplatí výživné, neplatil od júla roku 2025, nakoľko na to nemal príjem, aj manželka nemala príjem. Na nemecké pomery z jeho pohľadu zarába veľmi málo. Neuznáva výšku nákladov uvádzaných matkou. Na maloletú A. nemá zvýšené náklady, neudáva to, že kde dcéra chodí na krúžky, pretože je to dobrovoľné. Pokiaľ ide o vyhladku príjmov, zostanú mu aké má, alebo pôjdu dole, pretože dostal správu od lekára, že nemôže svoje zamestnanie vykonávať ďalej. Aktuálne túto prácu vykonáva len preto, aby zarobil peniaze. Môže ísť na invalidný dôchodok aj zajtra, nevie ako dlho to trvá úradom kým to vybaví. S ramenom má zdravotný problém, mal operované šľachy. Manželka bola už 3x operovaná, naposledy mala tak ťažkú operáciu, že jej brali niečo z kosti. Momentálne pracuje na polovičný úväzok, manželka má problémy s nohou odkedy odišla zo Slovenska. Nemohla by aj tak pracovať, pretože deti sú zo školy a škôlky doma o 13.00 hod., takže

deti nemajú kde byť. Keby platili celodennú škôlku, tak tá by stála 650 eur mesačne, na čo už určite nemajú. Manželka potrebuje špeciálnu obuv, pričom plánuje si kúpiť topánky, ktoré stoja 280 eur. Úver, ktorý si zobral na rekonštrukciu bytu musel použiť na opravu z toho dôvodu, že byt bol v takom stave, že len jedna izba bola obývatel'ná, bola to v podstate hrubá stavba. Byt opravoval vlastnými rukami. Úver ešte stále spláca a okrem toho platí aj nájomné 500 eur mesačne.

14. Matka pri svojom opätovnom výsluchu uviedla, že býva v spoločnej domácnosti so svojim synom v obci Naháč. Už asi rok – dva má starší syn H. vlastnú domácnosť. Čo sa týka nákladov na syna, myslí, že sa k dnešnému dňu nič nezmenilo. Čo sa týka zamestnania, to je stále bez zmeny. Otec sa s maloletým synom nestretáva. Boli by radi, ak otec bude prejavovať záujem a bude sa s ním chcieť stretávať. Myslí si, že všetci majú svoje zdravotné problémy, tak ako hovoril otec jej syna, ona tiež pôjde na operáciu, chodí na predoperačné vyšetrenia, má herniu dvoch platničiek.

15. Na poslednom pojednávaní právny zástupca otca poukázal na doteraz vykonané dokazovanie z ktorého je zrejmé ťažká situácia otca, ktorý má ďalšie 2 vyživovacie povinnosti v Nemecku, má zdravotne postihnutú manželku. Jeho sociálna situácia je veľmi ťažká a jedna z najväčších položiek ktorú musí platiť je nájomné spolu s úverom na rekonštrukciu bytu. Ďalej poukázal, že metodiku určovania výživného nie je možné použiť do zahraničia.

16. Právna zástupkyňa matky na poslednom pojednávaní poukázala na to, že maloletý má už 15 rokov, je študentom strednej školy, jeho výdavky v tomto veku a v rámci vzdelávania sú takmer na úrovni dospelého. Je zrejmé, že sa pomery zmenili tak, že je dôvodné výživné zvyšovať a nie znižovať. Poukázala na metodiku určovania výživného a v zmysle nej navrhla rozhodnúť tak, že od februára 2023 do 31.08.2025 bude výživné zvýšené na sumu 365 € mesačne a od 01.09.2025 navrhla výživné zvýšiť na 420 € mesačne.

17. Súd na základe dokazovania vykonaného počas konania zistil nasledovný skutkový stav. Maloletý A. sa narodil v manželstve svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 14P/50/2014-55 zo dňa 11.3.2016, ktorým bol na čas po rozvedení manželstva maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu dieťaťa sumou 160 eur mesačne. Výživné bolo v ďalšom období zvýšené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 12P/31/2019-104 zo dňa 26.8.2019 na sumu 250 eur mesačne. V tom čase mal A. 9 rokov, bol zdravý a bol žiakom 4. ročníka základnej školy. Obaja rodičia boli zamestnaní, matka dosahovala čistý mesačný príjem 800 eur a otec vo výške cca 1.759,94 eur. Družka otca dosahovala v danom čase príjem cca 700 eur, keď pracovala na polovičný úväzok. Matka mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť vo výške 120 eur voči plnoletému J.. Otec žil v spoločnej domácnosti s družkou a maloletým synom I.. Otec je zamestnaný v Nemecku v stavebníctve a v roku 2022 dosahoval priemerný mesačný netto príjem vo výške 2.452,11 eur, v roku 2023 vo výške 2.777,24 eur, v roku 2024 vo výške 2.728,13 eur a v roku 2025 vo výške 2.295,26 eur. V tejto súvislosti súd dodáva, že v zmysle výplatných pások mu boli zamestnávateľom strhávané v rôznych mesiacoch rôzne sumy. Otec však počas konania napriek niekoľkým výzvam adresovaným jemu ako i jeho právnenému zástupcovi dostatočne nevysvetlil a nepreukázal z akého titulu boli tieto sumy strhávané a preto na tieto zrážky súd neprihliadal a vychádzal z ním doloženého netto príjmu. V období od novembra 2024 do októbra 2025 bol otec práceneschopný a poberal nemocenskú dávku.

Otec žije v spoločnej domácnosti s manželkou a s dvomi maloletými deťmi. S maloletým A. sa otec dlhodobo nestretáva, tomuto neposkytuje žiadnu starostlivosť, nad určené výživné neprispieva či už finančne alebo materiálne.

Matka bola v roku 2022 zamestnaná v obci Dechtice a jej priemerný mesačný netto príjem za obdobie od januára do augusta 2022 predstavoval sumu 1.280,23 eur. V priebehu mesiaca september 2022 sa stala práceneschopnou a následne poberala do 28.02.2023 nemocenskú dávku cca 900 eur mesačne. Od 1.3.2023 sa zamestnala na Trnavskom samosprávnom kraji. Jej mesačný príjem bol v prvom mesiaci zamestnania 1.297,46 eur netto, pričom tento následne postupne stúpal. V roku 2023 bol jej priemerný čistý mesačný príjem (za obdobie od marca do decembra) vo výške 1.513,66 eur, v roku 2024 vo výške 1.813,46 eur, v roku 2025 vo výške 2.007,85 eur a v roku 2026 (za mesiace január a február) vo výške 1.503,94 eur. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom v roku 2019 matka deklarovala príjem 800 eur.

Manželka otca od narodenia maloletej dcéry dňa 11.12.2021 poberala do decembra 2022 rodičovský príspevok mesačne vo výške 589,02 eur. Z predložených listín vyplýva, že mala príjem zo zamestnania

s priemerným mesačným netto príjmom v roku 2023 (za mesiace apríl až december) vo výške 333,96 eur, v roku 2024 vo výške 507,5 eur, v roku 2025 (za mesiace od januára do novembra s tým, že bol zohľadnený aj nulový príjem za mesiac júl) vo výške 686,69 eur. Okrem toho poberá prídavky na každé z dvoch detí 219 eur mesačne.

18. V konaní sa napriek snahe súdu a opakovaným výzvam smerovaným otcovi a jeho právnenému zástupcovi nepodarilo ustáliť pravidelné odôvodnené náklady otca. Otec síce rozpis svojich nákladov súdu predložil, tieto však len tvrdil a buď vôbec nepreukázal, prípadne ich preukazoval nedostatočne a zmätočne. Otec napríklad dokladal rôzne listiny v nemeckom jazyku bez akéhokoľvek vysvetlenia, pričom k týmto listinám sa nevedel vyjadriť ani jeho právny zástupca s tým, že mu ich otec ani nezaslal, a k týmto sa musí vyjadriť otec sám. Preto trval na jeho opakovanom výsluchu. Súd však ďalší výsluch otca odmietol a to z dôvodu, že tento bol už v konaní dva krát vypočutý a pri poslednom výsluchu mu súd vysvetlil a vyzval ho, aby ním tvrdené náklady preukázal, čo však ako už bolo uvedené, do skončenia dokazovania neurobil. Navyše, súd je presvedčený, že otec by sa v prípade odročenia pojednávania aj tak nedostavil, keď na predposlednom pojednávaní ho pred pojednávacou miestnosťou čakali príslušníci policajného zboru a zároveň na posledné pojednávanie sa ospravedlnil len deň pred jeho konaním e-mailom a to rovnako nedostatočne, bez zachovania náležitostí riadneho ospravedlnenia. Rovnako právny zástupca potvrdil, že otec v podstate nekomunikuje ani s ním, nereaguje na jeho výzvy ohľadne doplnenia skutkových tvrdení a dokazovania (na čo právneho zástupcu viackrát súd vyzýval). Za tejto situácie, keď otec sa evidentne konaniu vyhýba, nerešpektuje výzvy súdu a ani svojho právneho zástupcu a je v podstate efektívne nečinný, súd nevidel dôvod, aby pojednávanie opakovane odročoval za účelom vykonania výsluchu otca ohľadne skutočností, na ozrejmenie ktorých bol vyzývaný niekoľko krát od novembra 2025.

19. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal najmä z nasledovných zákonných ustanovení:

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

20. Predmetom konania bol návrh otca na zníženie výživného voči maloletému a zároveň návrh matky na jeho zvýšenie. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného, a to v čase skoršieho rozhodnutia ako aj nového rozhodnutia a zisťoval, či sa podstatne zmenili, a či ide o takú zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti, či už znížením výživného, alebo jeho zvýšením. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od ostatnej úpravy výživného zo dňa 26.8.2019, došlo k zmene pomerov nielen na strane maloletého

dieťaťa, ale aj na strane výživou povinných rodičov, ktorá odôvodňuje zmenu výšky výživného zo strany otca.

21. Ako prvú otázku súd riešil, či je návrh otca na zníženie výživného dôvodný, pričom dospel k záveru, že nie. Nemožno poprieť, že narodenie ďalšieho dieťaťa predstavuje zmenu pomerov a zvýšenú záťaž na otcov rodinný rozpočet. Ak by toto bolo jedinou zmenou a nič ostatné by sa či už na strane otca, matky alebo maloletého od posledného stanovenia výšky výživného nezmenilo, bol by to zrejme dôvod jeho návrhu vyhovieť. K tomuto však samozrejme nedošlo. Od poslednej úpravy výživného do podania návrhu na jeho zníženie (obdobie cca 3 roky) otcovi vzrástol príjem o takmer 40 % (o skoro 700 eur), čo je vysoko nad mieru inflácie za dané obdobie. Príjem samozrejme vzrástol aj matke maloletého, avšak rovnako jej vzrástli i náklady, ktoré na maloletého vynakladá, keďže maloletý je starší a jeho potreby sú preto širšie. Už len z tohto dôvodu je pre súd návrh otca nedôvodný. Na tomto nič nemení tvrdenie otca o zdravotných problémoch jeho manželky a zníženom príjme, prípadne tvrdenie, že jeho manželka sa nemôže zamestnať na plný pracovný úväzok, keďže by vraj celodenná škôlka bola pridrahá. Ak by tvrdenia otca súd aj zohľadnil a to napriek tomu, že tieto otec v podstate ničím nepreukazuje a matka ich v konaní sporovala, tak už len vzhľadom na podstatný nárast príjmu na strane otca je jeho návrh nedôvodný. Navyše, sám otec v konaní, v ktorom bolo naposledy určené výživné uvádzal, že jeho manželka (vtedy ešte partnerka), ktorá s ním bývala v spoločnej domácnosti už vtedy pracovala na polovičný úväzok a mala príjem cca 700 €. Po narodení dcéry manželka začala poberať rodičovský príspevok vo výške 589,02 eur, ktorý poberala aj v čase podania návrhu na zníženie výživného otcom. Následne sa po určitom čase znovu zamestnala na polovičný úväzok a začala poberať prídavky na deti nielen na syna, ale aj na dcéru (presné vyčíslenia príjmu súd uvádzal vyššie). Vzhľadom na uvedené zohľadňujúc podstatným spôsobom navýšený príjem otca nemožno tvrdiť, že by sa príjmy domácnosti otca znížili, práve naopak, tieto sa značným spôsobom zvýšili.

22. Pokiaľ ide o druhú otázku – či je naopak dôvodné výživné na maloletého zvýšiť, tak súd dospel k záveru, že áno. Súd v tejto súvislosti vychádzal z posúdenia dvoch základných kritérií, a to vyhodnotenia majetkových možností rodičov a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa.

23. Preskúmaním odôvodnených potrieb maloletého súd zistil, že tieto sa od poslednej úpravy zvýšili. K zvýšeniu odôvodnených potrieb došlo už samotným uplynutím času, keď v čase vyhlásenia skoršieho rozsudku mal A. 9 rokov a bol žiakom 3. ročníka, pričom v súčasnosti bude mať 16 rokov a je žiakom strednej školy (na začiatku skúmaného obdobia – február 2023 mal dvanásť a pol roka a bol žiakom siedmeho ročníka základnej školy), s ktorým nárastom veku je spojené aj zvýšenie nákladov na výživu, ošatenie, hygienu, i školské potreby a voľnočasové aktivity. Išlo pritom o také zmeny, ktoré odôvodňovali zmenu výšky výživného, a to jeho zvýšením.

Matka na začiatku konania uvádzala odôvodnené potreby na maloleté dieťa okolo 600 eur mesačne. Vychádzajúc zo zistených skutočností, súd ustálil celkové výdavky na odôvodnené potreby dieťaťa v priemernej výške cca 485 eur mesačne (výdavky v súvislosti so školou na stravu 45 eur a cestovné 20 eur, strava 200 eur, hygiena 30 eur, oblečenie a obuv 65 eur, náklady na bývanie 40 eur, mobil 10 eur, futbal 58 eur, mimoškolské aktivity 15 eur). Náklady na stravu dieťaťa má matka zvýšené z dôvodu, že dieťa nemôže jesť mliečne výrobky, ďalšie náklady sú na hygienu, pretože má atopický ekzém. Matka, ktorá má obdobné zdravotné problémy, uviedla svoje výdavky na stravu vo výške 250 eur, preto pri výdavkoch na stravu dieťaťa súd dospel k záveru, že jeho výdavky na stravu môžu byť s prihliadnutím k tomu, že sa jedná len o dieťa, vo výške 200 eur mesačne. Súd pri zisťovaní odôvodnených výdavkov matky na dieťa, pri svojom rozhodovaní nezohľadnil tie výdavky, o ktorých bol toho názoru, že nie je potreba na ich vynaloženie. Takým je napríklad tvrdený výdavok na sporenie dieťaťa 50 eur a nakoľko výživné má mať predovšetkým spotrebný charakter, výdavok na sporenie môže byť zohľadnený ako dôvodný výdavok dieťaťa len v prípade, pokiaľ to majetkové pomery rodičov dovoľujú bez toho, aby bola ohrozená bežná výživa dieťaťa. Pokiaľ ide o námietky otca, ktorý považuje výdavky súvisiace s hraním futbalu za prehnané, súd tento názor otca nezdieľal. Je dôležité, aby dieťa rozvíjalo svoje mimoškolské aktivity a aby sa venovalo aj športu, pokiaľ má o takúto činnosť záujem. Zároveň je dôležité, aby ho rodičia v takejto činnosti podporovali. Preto súd uznal aj výdavok súvisiaci so športovaním maloletého za odôvodnený výdavok, pretože to pomery jeho rodičov dovoľujú a jeho vynaložením nedôjde k ohrozeniu riadnej výživy maloletého. Napokon, otec by mal mať pre takúto aktivitu maloletého pochopenie, keď hranie futbalu umožňuje aj svojmu mladšiemu synovi I..

Z dôvodu, že konanie trvalo viac rokov, výdavky na maloletého sa počas rozhodného obdobia nepochybne zvyšovali. Matka ku koncu konania (k októbru 2025) výdavky na maloletého znovu vyčísliła,

príčom súd ich posúdením dospel k záveru, že vzhľadom na zvýšenie potrieb z dôvodu dospievania maloletého, návštevu strednej školy, všeobecný nárast cien ako i vzhľadom na majetkové možnosti rodičov, odôvodnené mesačné potreby maloletého možno vyčísliť v sume približne 640 eur (výdavky v súvislosti so školou na stravu 70 eur a cestovné 40 eur, strava 240 eur, hygiena 60 eur, oblečenie a obuv 80 eur, náklady na bývanie 40 eur, mobil 15 eur, športové potreby a poplatky s hraním futbalu 77,20 eur, ZRPŠ 4,20 eur, mimoškolské aktivity, 10 eur, dentálna hygiena 6,7 eur). Súd teda vychádza z toho, že ku koncu skúmaného obdobia odôvodnené potreby maloletého možno vyčísliť v sume cca 640 eur mesačne. Pre úplnosť súd dodáva, že odôvodnené výdavky na maloletého sa za sledované obdobie nezvýšili nárazovo, ale tieto rástli postupne s postupne sa zvyšujúcimi potrebami rastúceho dieťaťa.

24. Pokiaľ ide o majetkové možnosti otca, ako už bolo naznačené vyššie, otec svojím prístupom ku konaniu podstatným spôsobom sťažoval súdu tieto relevantným spôsobom zistiť (v časti týkajúcej sa jeho výdavkov). Súdu sa podarilo od otca zabezpečiť jeho výplatné pásky za skúmané obdobie, z ktorých vypočítal jeho priemerné príjmy uvedené vyššie. Pokiaľ ide o náklady otca, tak otec tieto v podstate len tvrdil, avšak tieto relevantným spôsobom napriek výzvam súdu adresovaným priamo otcovi na pojednávaní ako i jeho právneho zástupcovi písomne, dostatočne nepreukázal. Otec bez ďalšieho na súd doručoval rôzne listiny v nemeckom jazyku, z ktorých mal súd zrejme podľa jeho názoru vyčítať jeho náklady. Keď následne súd dopytoval jeho právneho zástupcu na vysvetlenie, tento na výzvu v určenej lehote nereagoval a na pojednávaní uviedol, že sa k týmto listinám vyjadriť nevie. Otec zároveň odmietol súdu dokladovať majetkové pomery jeho manželky a preto súd musel dopytovať priamo ju. Otec sa navyše nedostavil na posledné dve súdne pojednávania a z dôvodov uvedených vyššie nemožno rozumne predpokladať, že v prípade odročenia by sa na ďalšie pojednávanie dostavil. Súd mal z týchto dôvodov pri určovaní otcových majetkových možnostiach značne sťaženú úlohu.

Z uvedených dôvodov za vodítko využil práve metodiku určovania výživného zostavenú Ministerstvom spravodlivosti SR. Súd na jednej strane súhlasí s námietkami právneho zástupcu otca, že daná metodika by sa v zásade do zahraničia využívať nemala, avšak otec sám súdu vzhľadom na jeho prístup ku konaniu nedáva inú možnosť. Súd zásadným spôsobom percentuálne sadzby uvedené v danej tabuľke neupravoval, keďže je toho názoru, že tvrdené zhoršené majetkové pomery jeho manželky, ktoré by odôvodňovali zníženie určených sadzieb z jeho príjmu a taktiež iné pomery v zahraničí sú vyrovnávané tým, že otec maloletému nezabezpečuje v podstate žiadnu starostlivosť. Z tohto dôvodu neznáša žiadne náklady, ktoré by inak pri realizácii bežného styku a vykonávaním aspoň čiastočnej starostlivosti o maloletého znášal nad rámec platenia výživného.

Na základe takéhoto postupu dospel súd k tomu, že na výživu maloletého A. bol otec vzhľadom na jeho majetkové možnosti schopný za obdobie od návrhu matky na zvýšenie výživného do 30.09.2025 prispievať vo výške 350 eur a v nasledovnom období už 400 €. Pre úplnosť súd dodáva, že rozhodné obdobie rozdelil na obdobie od februára roku 2023 do 30.09.2025 a následne obdobie od 1.10.2025. Výšku v prvom tomto období súd určil vzhľadom na priemerný príjem otca v roku 2023 a 2024. Následne sa príjem otca z dôvodu jeho práceneschopnosti od konca roka 2024 znížil, avšak počas tohto obdobia otec nechodil do práce a preto sa jeho výdavky logicky znížili a zároveň, vzhľadom na zvýšený vek maloletého by sa výška podielu z jeho príjmu, ktorá by mala slúžiť na plnenie vyživovacej povinnosti maloletého mala aj tak zvýšiť. Po opätovnom nástupe do práce od októbra 2025 súd opätovne vychádzal z predmetnej metodiky a vzhľadom na jeho predchádzajúci príjem z obdobia, kedy nebol práceneschopný, určil výšku jeho vyživovacej povinnosti v sume 400 eur.

25. Majetkové možnosti matky sa priebehom času zvyšovali. Z presného rozpisu uvedeného vyššie vyplýva, že na začiatku sledovaného obdobia v roku 2022 mala matka priemerný príjem cca 1.280 eur a ku koncu tohto obdobia cca 2.000 eur (súd poznamenáva, že vypočítaný priemer za rok 2026 ešte nezohľadňuje, že matka zrejme poberá 13. a 14. plat, prípadne ide o inú obdobu zvýšeného príjmu 2x ročne). Matkin príjem sa od posledného určenia výživného v roku 2019 do začiatku sledovaného obdobia (február 2023) zvýšil o cca 480 €.

26. Súd na základe vyššie uvedeného za prvé obdobie zaviazal otca k plateniu výživného 350 eur, čo podľa súdu bolo ako v možnostiach otca, tak to odôvodňovali i vyššie vyčíslené odôvodnené výdavky na maloletého. Je možno pravdou, že súdom uznané odôvodnené výdavky maloletého vo výške 485 eur by odôvodňovali priznanie nižšieho výživného (vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť má i matka a zároveň z dôvodu, že i matka poberá rodinné prídavky). Nemožno však zabúdať na to, že tieto výdavky mali rastúcu tendenciu a ku koncu prvého obdobia, v ktorom súd zaviazal otca k plateniu výživného 350 eur už dosahovali sumu cca 640 eur. Zohľadnením toho, že počas celého daného obdobia bola v zmysle

použitej metodiky možnosť otca platiť výživné približne rovnaká ako i vzhľadom na to, že matkin príjem postupne rástol a tým sa značným spôsobom zvyšovali i jej možnosti vyživovať maloletého, tak súd mal za to, že ustálenie sumy na celé toto obdobie vo výške 350 eur je spravodlivé. Povedané inými slovami, zvýšené podieľanie sa otca na odôvodnených nákladoch maloletého na začiatku obdobia je vyrovnané tým, že k jeho koncu sa podiel matky na znášaní nákladov na maloletého postupne zvyšoval (a to i zohľadňujúc jej zvýšené príjmy). Pokiaľ ide o druhé obdobie od októbra 2025, tak tu vzhľadom na to, že otec ukončil PN a začal znovu pracovať, z ktorého dôvodu už nie je odkázaný na sociálne dávky a zároveň i vzhľadom na postupne zvyšujúce sa výdavky na maloletého, súd považoval za potrebné výživné na maloletého opätovne zvýšiť. Vzhľadom na majetkové možnosti otca, príjmy matky a to, že celkovú starostlivosť o maloletého vykonáva matka, súd považuje výživné stanovené vo výške 400 eur do budúca za primerané a spravodlivé.

27. Zročné výživné súd vypočítal nasledovne. Za príslušnú časť mesiaca február 2023 otec zaplatil výživné v sume 223,21 eur ($250/28 \times 25$) a mal zaplatiť 312,5 eur ($350/28 \times 25$). Za mesiac február pred otcovi vznikol nedoplatok vo výške 89,29 eur. Za obdobie od marca 2023 do februára 2026 mal otec uhradiť sumu spolu 12.850 eur ($31 \times 350 + 5 \times 400$) a uhradil sumu 5.600 eur. Za dané obdobie preto otcovi vznikol nedoplatok 7.250 eur a po pripočítaní zročného výživného za časť februára 2023 vo výške 89,29 eur predstavuje celkové zročné výživné za obdobie od 04.02.2023 do 28.02.2026 sumu 7.333,29 eur. Súd vzhľadom na pomerne vysokú sumu nedoplatku umožnil otcovi tento splácať v splátkach v takej výške, aby k doplateniu zročného výživného došlo za približne tri roky.

28. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok, nakoľko nezistil také okolnosti prípadu, ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov odôvodňovali.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.